

राज्य मानवी हक्क आयोगाच्या
कार्यालयाकरीता Earnest House, १९४
Nariman Point, Mumbai येथे नवीन जागा
भाड्याने घेण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
गृह विभाग

शासन निर्णय क्र:- एसएचआरसी-०६१७/प्रक्र १५६/पोल१४

दुसरा मजला, मुख्य इमारत, मादाम कामा रोड,
हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२
दिनांक- २ जून, २०२२

वाचा- सचिव, राज्य मानवी हक्क आयोग, मुंबई यांचे पत्र-

- (१) क्र.एसएचआरसी/प्रशा/१०/२०२१/१०३२, दिनांक: २१.१०.२०२१
- (२) क्र.एसएचआरसी/प्रशा/१०/२०२१/१०४८, दिनांक: २५.१०.२०२१
- (३) क्र.एसएचआरसी/प्रशा/ईएच-एनपी जागा/११/२०२१/११४१, दिनांक: ३०.११.२०२१

प्रस्तावना -

आयोगाचे कार्यालय ९, हजारीमल सोमानी मार्ग, छत्रपती शिवाजी महाराज टर्मिनस समोर येथे सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या २८७२ चौ. फूट जागेत कार्यरत असून यासाठी कोणतेही भाडे द्यावे लागत नाही. मा.उच्च न्यायालय, मुंबई येथे दाखल जनहित याचिका क्र११५/२०१३ मध्ये आयोगाचे कामकाज सुरळीत व प्रभावीपणे पार पाडण्यासाठी आयोगाच्या नवीन कार्यालयासाठी जागा उपलब्ध करून देण्याचे निर्देश दिलेले आहेत. यासअनुसरून आयोगास नवीन कार्यालयासाठी जागा उपलब्ध करून देण्यास वेळोवेळी मंजूरी देण्याची कार्यवाही करण्यात आलेली आहे.

आता, राज्य मानवी हक्क आयोगाने अर्नेस्ट हाऊस, १९४, नरिमन पॉइंट, मुंबई येथील १५ व १६ मजल्यावरील बिल्ट अप क्षेत्रफळ १५००० चौ फुट मागणी केली आहे. मुख्य वास्तुशास्त्रज्ञ, महाराष्ट्र राज्य यांनी एकुण १२,८०० चौ फुट जागेची आयोगाला आवश्यकता असल्याचे प्रमाणपत्र सादर केले आहे. तसेच, सार्वजनिक बांधकाम विभागाने दिनांक १२/१०/२०२१ रोजीच्या पत्रान्वये रु. २०६ प्रती चौ.फुट इतका सदर जागेच्या भाड्याचा दर असल्याचे (Ready Recknor) कळविले आहे. आयोगाने सदर दराच्या प्रमाणात रु. २०२.०० प्रती चौ.फुट इतक्या दरानुसार सदर जागा भाड्याने घेण्याचे प्रस्तावित केले आहे. तसेच, सदर जागेसोबतच फर्निचर, सिक्युरिटी स्टाफ, क्लिनिंग स्टाफ, प्लंबर, इलेक्ट्रीशियन, कार्पेंटर, वातानुकूलीत यंत्र व त्याचे मेन्टेनन्स , तसेच १० वाहनांचे पार्कींगची व्यवस्था या सुविधा या प्रस्तावामध्ये अंतर्भूत आहेत. सदर जागेस शासनाकडून मंजूरी प्राप्त होताच आयोगाकडून दालन, फर्निचर इत्यादीबाबत आवश्यकतेनुसार फर्निचरची रचना, दालनाची रचना अर्नेस्ट हाऊस यांच्याकडून करून घेण्याचे प्रस्तावित केले आहे. त्याचप्रमाणे, कार्यालयाने प्रत्यक्ष वापर केलेले विद्युत देयक, फोन, इंटरनेटचे देयक अदा करावे लागेल. वार्षिक ५ % टक्के भाडे दर वाढ अंतर्भूत आहे. तसेच,

६ महिन्याचे आगाऊ अनामत रक्कम द्यावी लागणार आहे. करारनामा संपुष्टात आल्यानंतर सदर रक्कम परत करण्यात येणार आहे, असे कळविले आहे.

सदर प्रस्तावाच्या अनुषंगाने, सामान्य प्रशासन विभागाकडून नवीन प्रशासन भवन इमारतीच्या विविध मजल्यावरील शासकीय विभागास उपलब्ध करून दिलेल्या जागेचे क्षेत्रफळाची माहिती घेण्यात आली. तसेच, लोक आयुक्त कार्यालयासाठी पहिला मजला येथे एकूण ५२४१.४६ चौ.फुट इतकी उपलब्ध जागा व मंजूर ९३ पदांच्या तुलनेत, महाराष्ट्र राज्य मानवी हक्क आयोगाने केलेल्या जागेच्या मागणी ऐवजी नवीन कार्यालयासाठी १०,००० चौ फुट बिल्डअप एरीया इतकी जागा पुरेशी राहिल, असे निदर्शनास आले.

महाराष्ट्र राज्य मानवी हक्क आयोगावर अध्यक्ष -(उच्च न्यायालयाचे सेवानिवृत्त मुख्य न्यायमूर्ती किंवा न्यायमूर्ती असेल), एक सदस्य- (उच्च न्यायालयाचे कार्यरत न्यायाधीश किंवा उच्च न्यायालयाचे न्यायाधीश होते अथवा कार्यरत जिल्हा न्यायाधीश किंवा जिल्हा न्यायाधीश होते कि ज्यांना राज्यातील कमीत कमी ७ वर्षांचा जिल्हा न्यायाधीश म्हणून अनुभव आहे.) व एक सदस्य- मानवी हक्क संबंधातील प्रकरणातील ज्ञान किंवा व्यवहारीक अनुभव असलेल्या व्यक्तीमधून नेमण्याबाबत त्याचप्रमाणे अॅज पर कमिशन म्हणजेच आयोगाप्रमाणे विहित नियमानुसार काम व कार्य पार पाडण्याची कार्यपद्धती ही मानवी हक्क आयोग अधिनियम, १९९३ व महाराष्ट्र राज्य मानवी हक्क आयोग (कार्यपद्धती) नियम, २०११ मध्ये विहित केले आहे. त्याअनुषंगाने राज्य आयोगाद्वारे, आयोगाप्रमाणे कामकाज विहित कलम व नियमाच्या तरतुदीनुसार पार पाडण्यासाठी दालन व राज्य आयोगाचे अधिकारी व कर्मचारी यांच्या बसण्याची व्यवस्था व योग्य त्या सुविधा तसेच, आयोगाच्या कार्यालयात राज्यातील काना-कोपऱ्यातून येणाऱ्या अर्जदारांना येणे-जाणे सोईचे व्हावे या बाबी विचारात घेवून, निधीच्या उपलब्धतेनुसार आयोगास नवीन कार्यालयासाठी जागा उपलब्ध करून देण्याची बाब निधीच्या उपलब्धतेनुसार शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय-

सदर प्रस्तावाच्या अनुषंगाने, सामान्य प्रशासन विभागाकडून नवीन प्रशासन भवन इमारतीच्या विविध मजल्यावरील शासकीय विभागास उपलब्ध करून दिलेल्या जागेचे क्षेत्र फळाची माहिती घेण्यात आली. तसेच, लोक आयुक्त व उपलोक आयुक्त कार्यालयासाठी पहिला मजला येथे एकूण ५२४१.४६ चौ.फुट इतकी उपलब्ध जागा व मंजूर ९३ पदांच्या तुलनेत, महाराष्ट्र राज्य मानवी हक्क आयोगाने केलेल्या जागेच्या मागणी ऐवजी नवीन कार्यालयासाठी १०,००० चौ.फुट बिल्ट अप एरिया इतकी जागा पुरेशी राहिल, असे निदर्शनास आले.

महाराष्ट्र राज्य मानवी हक्क आयोगास अर्नेस्ट हाऊस, नरिमन पॉईंट येथे १५ व्या मजल्यावर ७८०० चौ फुट कारपेट एरीया, १०००० चौ फुट बिल्डअप एरीया x २०२ प्रती चौ.फुट प्रतीमहा भाड्याचा दर हा कमी असून सदर दराप्रमाणे अंदाजे दरमहा रु. २०,२०,००० /- + GST याप्रमाणे प्रती महिना अपेक्षित अंदाजे वार्षिक रु. २,४२,४०,०००/- + GST असा येणारा खर्च व इत्यादी अपेक्षित खर्चास वित्त

विभाग, शासन निर्णय क्र. विअप्र-२०१३/प्र.क्र. ३०/२०१३/विनियम, भाग-२, दिनांक १७.०४.२०१५ अन्वये केलेल्या सुधारणेनुसार वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका, १९७८ मधील भाग-पहिला, उपविभाग-एक मधील अनुक्रमांक १० मधील नियम क्र. ११५-(महाराष्ट्र आकस्मिक खर्च नियम, १९६५ मधील नियम १४७ (क) मधील स्तंभ ६ मधील अटीच्या प्रशासनिक विभागास प्राप्त झालेल्या पूर्ण अधिकारांतर्गत तरतुदींच्या अधीन राहून मान्यता देण्यात येत आहे.

२. सचिव, महाराष्ट्र राज्य मानवी हक्क आयोग, मुंबई यांनी कार्यालयाने प्रत्यक्ष वापर केलेल्या विद्युत देयक, फोन, इंटरनेटचे देयक अदा करण्यात यावे. वार्षिक ५% टक्के दर वाढ तसेच, ६ महिन्यांचे आगाऊ अनामत रक्कम द्यावे लागणार असून करारनामा संपुष्टात आल्यानंतर सदर रक्कम परत शासनाच्या कोषागारात दाखल करण्याची दक्षता घेण्यात यावी. तसेच, सदर जागेसोबतच प्रस्तावामध्ये अंतर्भूत असलेल्या दालन, फर्निचरच्या रचनेबाबत नकाशाची पूर्तता, सिव्क्युरीटी स्टाफ, क्लिनिंग स्टाफ, प्लंबर, इलेक्ट्रीशियन, कार्पेंटर, वातानुकूलीत यंत्र व त्याचे मेन्टेनन्स, तसेच १० वाहनांचे पार्कींगची व्यवस्था इत्यादी सुविधा आवश्यकतेनुसार Fej Facilities Management Private Limited, Earnest House यांच्याकडून उपलब्ध करून घेण्यात यावी व संबंधितांशी भाडे करारनामा करण्यात यावा.

३. सदर खर्चाची बाब आवर्ती स्वरूपाची असून, याबाबतचा खर्च मागणी क्र. बी-०४, २०५२-सचिवालय-सर्वसाधारण सेवा, (००) (०५) राज्य मानवी हक्क आयोग (२०५२ ०५१७), ३१-सहायक अनुदाने (वेतनेतर) या लेखाशीर्षातून करण्यात यावा व याच लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा.

४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२२०६०२११३२४७६९२९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नावाने,

(राहुल कुलकर्णी)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) सचिव, महाराष्ट्र राज्य मानवी हक्क आयोग, हजारीमल सोमानी मार्ग, छत्रपती शिवाजी महाराज टर्मिनल समोर, मुंबई-४००००९.
- २) अध्यक्ष व सदस्य, महाराष्ट्र राज्य मानवी हक्क आयोग, मुंबई यांचे स्वीय सहायक
- ३) महाधिवक्ता, मा. उच्च न्यायालय, मुंबई यांना माहितीस्तव
- ४) प्रबंधक, महाराष्ट्र राज्य मानवी हक्क आयोग, हजारीमल सोमानी मार्ग, छत्रपती शिवाजी महाराज टर्मिनल समोर, मुंबई-४००००९.

- ५) लेखाधिकारी, महाराष्ट्र राज्य मानवी हक्क आयोग, हजारीमल सोमानी मार्ग, छत्रपती शिवाजी महाराज टर्मिनल समोर, मुंबई-४००००९.
- ६) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
- ७) निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई
- ८) महालेखापाल (१/२) लेखा व अनुज्ञेता, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई-४०००३२.
- ९) प्रधान सचिव (व्यय) , वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०००३२ (कार्यासन-व्यय-७)
- १०) अपर मुख्य सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०००३२. (कार्यासन-सा.प्र.वि-२२)
- ११) फेज फॅसिलीटीज मॅनेजमेन्ट प्रायवेट लिमिटेड, १०५ , १० वा मजला, अर्नेस्ट हाऊस, १९४ नरिमन पॉईंट , मुंबई- ४०० ०२१
- १२) निवडनस्ती- पोल-१४